

Foto Andres Kuperjanov

Struve meridiaanimõõtmise tähis - "Katkutulp"

Foto Mare Kalda

Katkutulp

Lahingupaiga märk. Simuna tee ääres on üks kivi, mille peale on veel teine ümmargune kivi pandud. Selle kohta on kaks juttu, üks on, et see on Rootsi sõja aegne lahingupaiga mälestus, ja teine, et see on maamõõdu märgistus.

RKM II 331, 530/1 (117)

Kindrali mälestuseks. Simuna aleviku ja Avanduse küla vahel (teest natuke kõrval) seisab üks kivi-sammast. See olevat pandud sinna ühe Rootsi kindrali mälestuseks, kes kunagi siit läbi läind. Kuid sedasama sammast nimetatavat ka maa loodusesambaks ja maa nabaks.

ERA II 13, 311/2 (2)

Esileht

Simuna

Kaart

Ajalugu

Edasi

Katk jäi Avandusel peatuma.

Katkust teab rahvas üldiselt kaunis vähe, päämiselt ühte ja sama igas nurgas.

Suure katku ajal jäänud maa rahvast üsna tühjaks, et pole enam sedagi olnud, kes surnuid oleks matnud. Aga üksikud jäänud ikkagi ellu ja neist kasvanud uus rahvas, nii oli see Hirla külas, nii ka Paasveres.

Avanduse küla juures olla katkusammas, sinna jäänud katk peatuma ega levinud enam edasi. Teatakse ka, et selle küla juures läinud katku vanker katki, mispeale katk sajanud: “Ärgu mu lapsed ega lapselapsed enam seie tulgu.” Lugu katku vankri purunemisest ja töotusest mitte enam tagasi tulla on mäletatud üsna hilise ajani välja.

Katkuvankri katkimineku loo kõrval on jutustatud lugu katkude tülist. Üks katk tulnud Hirla küla poolt Avandusele, kuid samba juures tulnud talle teine katk vastu. Katkud hakanud taplema ja Hirla katk löönud rändaja katku maha. Katkutõbi jäänudki seepeale pidama.

EKLA, f 199, m 61, l 40; EKRK I 50, 117 (10)

Esileht

Simuna